ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ : କଟକ

<u>ସି ଏମ୍ ପି ସଂଖ୍ୟା 812/2022</u>

(ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ 1950ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 227 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ)

* * * * * * *

କୃତିବାସ ଦାସ ... ***ଆବେଦନକାରୀ***

-ବନାମ-

ସୋନପୁର ଗାଁର ... ***ପ୍ରତିପକ୍ଷ***
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଜୀ ମହାପ୍ରଭୁ

<u>ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିବକ୍ତା</u>
ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୌମ୍ୟ ମିଶ୍ର, ଅଧିବକ୍ତା
ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅମିତ ପ୍ରସାଦ ବୋଷ, ଅଧିବକ୍ତା

ପୀଠାସୀନ :
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କୃଷ୍ଣ ରାମ ମହାପାତ୍ର

ଶୁଣାଣି ଏବଂ ପରିସମାପ୍ତି 13.02.2024

<u>ରାୟ</u>

1. ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ଜରିଆରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

2. ସୋନପୁରର ବିଜ୍ଞ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୱାନୀ ସଂଶୋଧନ ସଂଖ୍ୟା 02/2015ରେ 30 ଜୁନ 2022/5 ଜୁଲାଇ, 2022 (ସଂଲଗ୍ନକ-8) ତାରିଖର ପାରିତ ରାୟକୁ ଏହି ସି ଏମ୍ ପି ଅଧୀନରେ ଆପତ୍ତି ଉଠାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ସି ଏମ୍ ଏ ସଂଖ୍ୟା 18/2011ରେ ସୋନପୁରର ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ 8 ଅପ୍ରେଲ, 2015 (ସଂଲଗ୍ନକ-6) ତାରିଖର ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ସିପିସିର ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

3. ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାୟୀ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପାଇଁ ସିଏସ୍ ସଂଖ୍ୟା 97/2006 ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ମକଦ୍ଦମାରେ ଡକରା ଜାରି ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା ।

HIGH COURT ORISSA

ତେଣୁ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଏଲ୍ ଆର୍ ମାନଙ୍କୁ ସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ହାଜର ହେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ସିପିସିର ଆଦେଶ V ନିୟମ 20 ଅଧୀନରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ସୂଚନା ମଧ୍ୟ ଜାରି କରିବାକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ପ୍ରସାରିତ ଖବରକାଗଜରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସୂଚନା ଜାରି କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ମୂଳ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କର ଏଲ୍.ଆର୍. ଏକ ତରଫା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମକଦ୍ଦମା ସହିତ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ 17 ମଇ, 2011 ତାରିଖର ରାୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସି.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 97/2006ରେ ଏକତରଫା ଫଏସଲା କରିଥିଲେ । ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାରାଧୀନତା ସମୟରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ (ମୂଳ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ) ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଦେଇଥିଲେ । ଏହିପରି, ଏକ ବିଚାରାଧୀନ ମକଦ୍ଦମା କ୍ରେତା ଭାବରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ତରଫା ଫଏସଲାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ସିଏମ୍ଏ ସଂଖ୍ୟା 18/2011 ରେ ସିପିସି ର ନିୟମ 13 ଆଦେଶ IX ଅନୁଯାୟୀ 27 ଜୁନ୍, 2011(ସଂଲଗ୍ନକ-4)ରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସିଏମ୍ଏ ସଂଖ୍ୟା 18/2011କୁ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ସିପିସି ନିୟମ 13 ଆଦେଶ IX ଅଧୀନରେ ବିଳମ୍ବକୁ ଆବେଦନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-7 ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥିଲେ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :--

> *"7. ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିକ୍ରେତାମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାରାଧୀନତା ବିଷୟରେ ଅବଗତ ନଥିଲେ, ସେମାନେ ପୂର୍ବରୁ ମକଦ୍ଦମାରେ ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ତରଫା ଆଦେଶ କେବଳ ତା 24.6.2011 ରିଖରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଜ୍ଞାତକୁ ଆସିଥିଲା ଯେତେବେଳେ ମକଦ୍ଦମାର ବାଦୀ ଜବରଦଖଲ ନେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ତରଫା ରାୟ ବିଷୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ପରିସୀମା 24.6.2011 ରୁ ଲାଗୁହେବ କିମ୍ବା ବିକଳ୍ପରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଯଦି କୌଣସି ବିଳମ୍ବ ଥାଏ, ଏହାକୁ ମାଫ କରାଯିବ, ଏହା ଗ୍ରହଣ ହେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ।"*

3.1 ସିପିସି ନିୟମ13 ଆଦେଶ IX ଅଧୀନରେ ଆବେଦନର ଆପତ୍ତି (ସଂଲଗ୍ନକ-5) ବାଦୀ-ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ସିପିସି ନିୟମ 13 ଆଦେଶ IX ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଏପ୍ରିଲ 8, 2015 (ସଂଲଗ୍ନକ-6) ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହାକୁ ବିରୋଧ କରି, ବାଦୀ-ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଦେୱାନୀ ସଂଶୋଧନ ସଂଖ୍ୟା 02/2005 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ସଂଲଗ୍ନକ-6 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ସଂଲଗ୍ନକ-8 ଅଧୀନରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା।

ଏଣୁ ଏହି ସି ଏମ୍ ପି ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

4. ସି ଏମ୍ ପିର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ, ବିଚାର ପାଇଁ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ ଉଠିଥିବା ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଜଣେ ବିଚାରଧୀନ ମକଦ୍ଦମା କ୍ରେତା ସିପିସି ନିୟମ 13 ଆଦେଶ IX ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନକୁ ବଜାୟ ରଖିପାରିବେ କି ନାହିଁ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମିଶ୍ର, (2004) 2 SCC 601ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା, ***ରାଜ କୁମାର ବନାମ ସର୍ଦାରୀ ଲାଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ***, ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି :

> *"13. ଆବେଦନକାରୀ ବିବାଦ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ, ପ୍ରତିବାଦୀ 2 ଏବଂ 3 ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଫଏସଲା ପ୍ରତିବାଦୀ 4 ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ, ଯଦିଓ ସେ ଏକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଯୋଗ ନଦେଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଚାରାଧୀନ ମକଦ୍ଦମାର ଅନ୍ତରଣଗ୍ରାହୀ ଭାବେ । ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, କ୍ଷୁବ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇ ଆବେଦନ ଆଗତ କରିପାରିବେ । ସ୍ପଷ୍ଟତଃ , ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଫଏସଲା ସମ୍ପାଦନ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି କିମ୍ବା ଫଏସଲା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ, ଯଦିଓ ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଫଏସଲାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାଙ୍କ ପରିସ୍ଥିତିରେ ରେ ସେ ଥିବେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଏକ ତରଫା ଫଏସଲାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ସ୍ଥିତି ଅଧିକାର ରହିବ କି । <u>ସି.ପି.ସି. ନିୟମ 13 ଆଦେଶ IX ରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ଯେ "କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ତରଫା ଫଏସଲା ପାରିତ ହୁଏ, ସେ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଆବେଦନ କରିପାରନ୍ତି... ଶବ୍ଦଟି "ସେ" ଏପରି ଦୃଢ଼ତା ଏବଂ ଏତେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକମୂଳକ ଭାବରେ ଅର୍ଥ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ପାଦ ଦେଇଛନ୍ତି ବହିଷ୍କୃତ କରିବା ପାଇଁ, ବିଶେଷ କରି ସି.ପି.ସି.ର ଧାରା 146 ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏକତରଫା ଫଏସଲା ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନରୁ ସୀମିତ କରିବା ପାଇଁ ।</u>*
>
> *(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)*

5. ***ରାଜ କୁମାର (ପୂର୍ବୋକ୍ତ),*** ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଧିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ଜଣେ ବିଚାରଧୀନ ମକଦ୍ଦମାର କ୍ରେତା ମଧ୍ୟ ସିପିସି ନିୟମ 13 ଆଦେଶ IX ଅଧୀନରେ ଏକ

ଆବେଦନ ବଜାୟ ରଖିପାରିବେ । ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବୋଷ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ବିରୋଧ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

6. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମିଶ୍ର, ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ବିଜ୍ଞ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟଳୟ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଏପରି ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ତମାଦି ଅଧିନିୟମ, 1963ର ଧାରା 5 ଅଧୀନରେ ଏକ ପୃଥକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ନ କରି ରାୟର ତାରିଖ ଠାରୁ ଦଶ ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ସିପିସି ନିୟମ 13 ଆଦେଶ IX ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅଧିକାରିତାକୁ ସଠିକ ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଏହିପରି, ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ବିଜ୍ଞ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସଂଲଗ୍ନକ-6 ଅଧୀନରେ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ।

7. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମିଶ୍ର, (2021) 7 SCC 313 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା, ***ଶେଷ ନାଥ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ବୈଦ୍ୟବତୀ ଶେଓରାଫୁଲି କୋ-ଅପରେଟିଭ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ*** ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି :

> *"61. ତମାଦି ଅଧିନିୟମ 1963 ର ଧାରା 5ରେ କୌଣସି ଆବେଦନ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇନାହିଁ । ଏହି ଧାରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏକ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରେ ଯଦି ଦରଖାସ୍ତକାରୀ କିମ୍ବା ଆବେଦନକାରୀ, ଯଥାସ୍ଥିତି, ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରନ୍ତି ଯେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ ନକରିବା ଏବଂ/କିମ୍ବା ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଆଗତ ନକରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଥିଲା । ଯଦିଓ, ତମାଦି ଅଧିନିୟମ,1963 ର ଧାରା 5 ଅଧୀନରେ ଏକ ଔପଚାରିକ ଆବେଦନ କରିବା ଏକ ସାଧାରଣ ଅଭ୍ୟାସ, ଅପିଲକାରୀ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ସୀମା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହେବା ପାଇଁ ଅକ୍ଷମତାର କାରଣର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତାକୁ ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ, ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆବେଦନ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ବିବେକକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନାହିଁ ।*

62. ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ଏକ ସରଳ ପଠନ ଏହା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭାବେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଥାଏ ଯେ, ଉକ୍ତ ଧାରା ଅଧୀନରେ ପ୍ରତିକାର ମଞ୍ଜୁର ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ। ଯଦି ଏପରି ଏକ ଆବେଦନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଥାନ୍ତା । ଧାରା 5 ତେବେ ଏପରି ପଢାଯାଇପାରେ ଯେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦରଖାସ୍ତ କିମ୍ବା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ସୀମା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିପାରନ୍ତି, ଯଦି ଦରଖାସ୍ତକାରୀ କିମ୍ବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଏ, ଯଥାସ୍ଥିତି, ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯେ, ଅପିଲକାରୀ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଆବେଦନକୁ ଆଗତ ନକରିବାକୁ କିମ୍ବା ସେହି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ ନକରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଥିଲା । ବିକଳ୍ପ ଭାବେ, ଧାରା 5 ରେ ଏକ ପରନ୍ତୁକ କିମ୍ବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥାନ୍ତା, ଯାହା ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କୁ, ଯଥାସ୍ଥିତି, ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରିପାରେ। ତଥାପି, ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ କିମ୍ବା ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସର୍ବଦା ଦାବି କରିପାରିବେ । କୌଣସି ଦରଖାସ୍ତକାରୀ କିମ୍ବା ଅପିଲକାରୀ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ ନକରି ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଅଧୀନରେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ଏକ ଅଧିକାର ବୋଲି ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।"

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

7.1 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ମଧ୍ୟ (2021) III ILR-CUT-590 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା ***କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ବୈଦ୍ୟୁତିକ), ନେସ୍କୋ ୟୁଟିଲିଟି, ରାଇରଙ୍ଗପୁର ବୈଦ୍ୟୁତିକ ବିଭାଗ, ରାଇରଙ୍ଗପୁର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ବନାମ ମେସର୍ସ ମା କିରଣଦେବୀ ଏଗ୍ରୋ ଫୁଡ୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ,*** ମାମଲାରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି :

"10………………ପୁନଶ୍ଚ, ଧାରା 5 କୌଣସି ଆବେଦକୁ ଧ୍ୟାନପୂର୍ବକ ବିଚାର କରେ ନାହିଁ। ଏକ ଔପଚାରିକ ଆବେଦନର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଆବାହନ କରାଯାଇପାରିବ, ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ପ୍ରଦାନ କରି ବିଳମ୍ବକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ଯେପରି ଉପରୋକ୍ତରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି, 12 ନଭେମ୍ବର, 2015 ତାରିଖର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ 11 ଡିସେମ୍ବର, 2015 ରେ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 22281/2015 ର ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ 22 ଡିସେମ୍ବର,

2015 ରେ ପରିସମାପ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନ 6 ଜାନୁଆରୀ, 2016 ରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ବୈଧାନିକ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ନ କରିବାର କାରଣ ଆବେଦନର ସ୍ମାରକ ପତ୍ରରେ ଭଲ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଏହିପରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ, ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଆବେଦନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି କରିନାହାଁନ୍ତି ।"

8. ତେଣୁ ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପୃଥକ ଆବେଦନ ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ଯେତେବେଳେ ସିପିସି ନିୟମ 13 ଆଦେଶ IX ଅଧୀନରେ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ ନକରିବାର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ଆବେଦନ ନିଜେ ଦର୍ଶାଉଛି । ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

9. ଏହା ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନା ଯେ, ଏହିପରି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ବିଳମ୍ବକୁ ସିପିସି ନିୟମ 13 ଆଦେଶ IX ଅଧୀନରେ ଆବେଦନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 7 ରେ, ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଅଛି । ତେଣୁ, ବିଜ୍ଞ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ତିଷ୍ଠି ପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ରଦ୍ଦ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

10. ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀ, ଏକ ବିଚାରଧୀନ ମକଦ୍ଦମା କ୍ରେତା ଭାବରେ ତାଙ୍କ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥାନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି, ମକଦ୍ଦମାରେ ତାଙ୍କ ହକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କରିବାକୁ ତାଙ୍କର ଏକ ଅଧିକାର ରହିଛି । ଯେତେବେଳେ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏକତରଫା ଫଏସଲା କୁ ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ବିଜ୍ଞ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବରେ ବସି ସେଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ସେ ସଂଲଗ୍ନକ-୪ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ମଧ୍ୟ (2022) 8 SCC 633 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା, ***ପ୍ରଷ୍ଟ ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ମିଲାନ ଡେଭେଲପର୍ସ ଏବଂ ବିଲ୍ଡର୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ*** ମାମଲାର ନିଷ୍ପତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:-

"29.1. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ, ପାଣ୍ଡୁରଙ୍ଗ ଧୋଣ୍ଡି ଚୌଗୁଲେ ବନାମ ମାରୁତି ହରି ଯାଦବ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପାଞ୍ଚ ଜଣିକିଆ

HIGH COURT ORISSA
ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ

ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ହୋଇଥବା ଏକ ରାୟରେ ସିପିସିର ଧାରା 115 ଅଧୀନରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି (AIR ପୃଷ୍ଠା 155, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 10)

"10. ସଂହିତାର ଧାରା 115ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନେକ ଥର ନ୍ୟାୟିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ଵାରା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଛି। ଧାରା 115 ଅଧୀନରେ ଏହାର ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ତଥ୍ୟର ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ, ଯେତେ ଗୁରୁତର ହେଉ ନା କାହିଁକି, କିମ୍ବା ଏପରିକି ଆଇନର ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକର ବିବାଦକୁ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅଧିକାରିତା ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ନଥାଏ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ । ଯେପରି ଧାରା 115 ର ଖଣ୍ଡ (a), (b) ଏବଂ (c) ସୂଚାଇଥାଏ, ଏହା କେବଳ ସେହି ମାମଲାରେ ହୋଇଥାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଅଧସ୍ତନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇନଥିବା ଏକ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିଥାନ୍ତି, କିମ୍ବା ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ଏକ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥାନ୍ତି, କିମ୍ବା ଅଧିକାରିତାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବେଆଇନ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ତଥ୍ୟଗତ ଅନିୟମିତତା ସହିତ ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଅଧିକାରିତା ସଠିକ ଭାବରେ ଆବାହନ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା କଳ୍ପନା ଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ଆଇନର ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅଟେ ଅଧସ୍ତନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ସ୍ଥାପିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରେ । ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ, ତମାଦିର ଆଳ କିମ୍ବା ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ଆଳ ହେଉଛି ଆଇନର ଏକ ଆଳ ଯାହା ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଚାର କରେ ତାହାର ଅଧିକାରିତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଟେ । ଯେଉଁ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହା ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏହି ଆଳଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏକ ଫଳାଫଳ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅପସାରଣ କରିବ, ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହି ଆଳଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏକ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ ଯାହା ସଂହିତାର ଧାରା 115 ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସେ । କିନ୍ତୁ ଅଧସ୍ତନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆଇନର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଏକ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯାହାର ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅଧିକାରିତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ, ଧାରା 115 ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

29.2. ନରିମାନ୍, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି. ସିପିସିର ଧାରା 115 ଏବଂ ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ସମୟରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ସିପିସିର ଧାରା 115

ଅଧୀନରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ତେକ ସିଂହ ବନାମ ଶଶି ବର୍ମା ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରକ୍ଷଣୀୟ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ କରାଯାଇଥିଲା : (SCC ପୃଷ୍ଠା 681, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6)

"6.ଅନ୍ୟଥା, ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ଯେ, ସିପିସି ଧାରା 115 ଅଧୀନରେ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରକୁ କେବଳ ଆଧିକାରିକ ତ୍ରୁଟିକୁ ଠିକ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ । ଏହା ଭଲ ଭାବେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଅଛି । ଡି.ଏଲ୍.ଏଫ୍. ଗୃହ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ କୋ.(ପି) ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ସରୂପ ସିଂହ/ଆର୍ ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ : (SCC ପୃଷ୍ଠା ଦ୍ୱୟ 811-12, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5)

5. ତେଣୁ ଏହି ସ୍ଥିତି ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ଯେ, ଧାରା 115 ଅଧୀନରେ ଏହାର ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ତଥ୍ୟର ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ, ଯେତେ ଗୁରୁତର ହେଉ ନା କାହିଁକି, କିମ୍ବା ଏପରିକି ଆଇନର ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକର ବିବାଦକୁ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅଧିକାରିତା ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ନଥାଏ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ । ଏହି ଧାରାର ଖଣ୍ଡ (a) ଏବଂ (b) ସେମାନଙ୍କ ସରଳ ପଠନରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ । ଏହା ଦୃଢଯୁକ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେହେତୁ ବାସ୍ତବରେ ଏହା ଦୃଢଯୁକ୍ତି କରିବା ସମ୍ଭବ ନଥିଲା, ଯେ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଜଜ୍ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇନଥିବା ଏକ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ଏକ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଏହି ଆଦେଶକୁ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବାରେ ଯେ, ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି ଆବେଦନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ଦର୍ଭ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥଗିତ ରହିବ। ଖଣ୍ଡ (c) ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ ନାହିଁ। ଏହି ଖଣ୍ଡରେ ବ୍ୟବହୃତ "ବେଆଇନ" ଏବଂ "ତଥ୍ୟଗତ ଅନିୟମିତତା ସହିତ" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ, ତଥ୍ୟ କିମ୍ବା ଆଇନର ତ୍ରୁଟିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ; ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପନୀତ ହୋଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସୂଚିତ କରେ ନାହିଁ, ବରଂ କେବଳ ଯେଉଁ ଉପାୟରେ ଉପନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରେ । ଏହି ଖଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ତ୍ରୁଟି, ଆମ ମତରେ, ଅନ୍ୟତର ଆଇନର କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିମ୍ବା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାର

ଭୌତିକ ତ୍ରୁଟି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଔପଚାରିକତା ସଂଙ୍କଳନ କରାଯିବା ପରେ ତଥ୍ୟ କିମ୍ବା ଆଇନର ତ୍ରୁଟି ପାଇଁ ନୁହେଁ ।

11. ବାଦୀ-ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବୋଷ, ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଆଇନର ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା ପରେ ବିଜ୍ଞ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସିପିସି ନିୟମ 13 ଆଦେଶ IX ଅଧୀନରେ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିଛନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଅଧିକାରିତାର ଏକ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରୟୋଗ ହୁଏ, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ରହିପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେଥିରେ ଜଡ଼ିତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିପାରନ୍ତି । ଏହି ସି ଏମ୍ ପି ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁନରୀକ୍ଷଣର ଛଦ୍ମବେଶ ହୋଇଥବାରୁ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ସି ଏମ୍ ପିକୁ ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛନ୍ତି ।

12. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଉପସ୍ଥାପନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏବଂ ନଥିର ପଠନ ପରେ, ଏହା ପ୍ରତୀତ ହୁଏ ଯେ, ବିଜ୍ଞ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟଳୟ ସିପିସି ଧାରା 115 ଅଧୀନରେ ଏହି ଆଧାରରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ, ସିପିସି, ନିୟମ 13, ଆଦେଶ IX ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ସହିତ କୌଣସି ପୃଥକ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏହା ମତ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯେତେବେଳେ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ଅଧିକାରିତାକୁ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଏକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇପାରିବ ।

13. ଶେଷ ନାଥ ସିଂହ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ଏବଂ ***ମେସର୍ସ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ବୈଦ୍ୟୁତିକ), ନେସ୍କୋ ୟୁଟିଲିଟି, ରାଇରଙ୍ଗପୁର ବୈଦ୍ୟୁତିକ ବିଭାଗ, ରାଇରଙ୍ଗପୁର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)***ରେ ଆଇନ ବିଧିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏଥିରେ ଲେଶମାତ୍ର କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥାଏ ସେଥିରେ ଠିକ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦାଖଲ ନକରିବାର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ପ୍ରଦାନ କରି ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପୃଥକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟକ ବିଧିଗୁଡ଼ିକରେ ଆଇନ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି ଯେ, ଯେଉଁଥିରେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି, ସେଥିରେ ଯଦିଓ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନରେ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଦର୍ଶାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି, ନ୍ୟାୟାଳୟର, ଏହାକୁ ବିଚାର କରିବାର ବିବେକ ରହିଛି । ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ,

HIGH COURT ORISSA

ଆବେଦନକାରୀ ସିପିସିର ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ଅଧୀନରେ ଆବେଦନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 7 ରେ ବିଳମ୍ବକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ସିପିସିର ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାରେ କେବଳ ଦଶ ଦିନର ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 7 ରେ ଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ବୋଲି ବିଜ୍ଞ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହି ନାହାଁନ୍ତି । ସୀମାବଦ୍ଧତା ଏକ ପ୍ରତିକାରକୁ ଅବରୋଧ କରିପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏକ ପକ୍ଷର ଅର୍ଜିତ ଅଧିକାର କିମ୍ବା ହକ୍ ଛଡ଼ାଇ ନିଏ ନାହିଁ ।

14. ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ, ସିପିସିର ଧାରା 115 ଅଧୀନରେ ଏକ ବିବେକାଧିକାର କ୍ଷମତା ବ୍ୟତିକ୍ରମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେତେବେଳେ ଏହା ସିପିସିର ଧାରା 115 ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରେ । ବିଜ୍ଞ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସର୍ବଦା ଧ୍ୟାନ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ, ଏହା ଏକ ଆବେଦନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଉନାହିଁ ଏବଂ ଘଟଣାର ବାସ୍ତବ ଦିଗକୁ ପୁନଃତର୍ଜମା କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିବା ଉଚିତ ।

15. ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ସଂଲଗ୍ନକ-6 ଅଧୀନରେ ଆଦେଶ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହାର ଅଧିକାରିତା ସଠିକ ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରି, ସିପିସି ନିୟମ 13 ଆଦେଶ IX ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାକୁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବାକୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଛି, ସେତେବେଳେ ବିଜ୍ଞ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ଏତେ ହାଲୁକା ଭାବରେ ଛଡ଼ାଇ ନେଇଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

16. ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସ୍ଥିର କରିବାରେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ ଯେ, ସଂଲଗ୍ନକ-8 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

16.1 ତଦନୁସାରେ, ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଉଛି । କିନ୍ତୁ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକରେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଯଥାର୍ଥ ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା ଏହି ରାୟର ଜରୁରୀ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ଜାରି କରାଯାଉ ।

(କେ. ଆର୍. ମହାପାତ୍ର)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ
ତାରିଖ 13 ଫେବୃଆରୀ, 2024/ରୋଜାଲିନ

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ। "

ଅନୁବାଦିକା
ସସ୍ମିତା ନାଏକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA